

Felkészültség és elkötelezettség

A támogatott lakhatásban az életminőség javítása a legfőbb cél. Az életminőséget, minőséget mindig az adott környezetben kell vizsgálni. A földrajzi elhelyezkedés, az urbanizálódás, a munkaerő piaci helyzet, az infrastruktúra, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés mind – mind befolyásoló tényező.

Támogatás: „olyan erőforrások és stratégiák összessége, amelynek célja, hogy a személy fejlődését, képzését érdeklődésének és személyes jólétének kiteljesedését segítsék elő és megerősítsék a személy egyéni működését.” (Thompson et.al., 2009)¹

A támogatott lakhatásslolgáltatás megszervezése (kialakítása) jelentős **szemléletváltást** igényel a jelenlegi **intézményvezetőktől**, illetve az alapellátásban, bentlakásos intézetben (egyaránt) dolgozó – az intézményi érdekek kiszorítása érdekében.

A szülők, hozzátartozók, családtagok, az igénybevevők természetes támogatói közegea gyakorlati tapasztalatok alapján nem eléggé tájékozottak a **támogatott lakhatás, mint újszerű szociális szakellátási formabevezetéséről**, a szolgáltatás merőben újszerű elemeiről (pl.: a szolgáltatásnyújtásra a komplex szükségletfelmérés alapján kerül sor, a szolgáltatásnyújtás során a lakhatásnak és a szolgáltatásnyújtás tevékenységeinek fizikailag el kell válnia etc.).

¹ Elhangzott: Kovács Éva előadásában, Kézenfogva Alapítvány, Budapest, 2014. április 3.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Fontos hangsúlyozni az igénybevevők felé hogy a támogatott lakhatás felmenő rendszerben uralkodó szolgáltatási formává vált, nevezetesen bentlakást nyújtófogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg személyek számára új intézmény vagy új férőhely létrehozása már csak támogatott lakhatás formájában történhet (Szt. 66/A § (1) bekezdés). Azaz pl.: hagyományos értelemben vett lakóotthon már nem hozható létre, csak a támogatott lakhatás meghatározott formája, ahol a lakhatás céljául szolgáló ingatlanban élnek az igénybevevők, a szolgáltatásokat pedig más helyszínen – vagy a fenntartó által, vagy más külső szolgáltató által – biztosított szolgáltatások keretében veszik igénybe. Azaz a szolgáltatásnyújtás elemei gyökeresen módosultak:

A támogatott lakhatás a **fogyatékos személyek, a pszichiátriai, illetve szenvedélybeteg személyek** részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja

- a) a **lakhatási szolgáltatást**,
- b) az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett **esetvitelt**,
- c) az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító **kísérő támogatást**,
- d) az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó **igény esetén**
  - az **étkezést**,
  - az **ápolás-gondozást**,
  - a **fejlesztést**,
  - a **társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat**. (Szt. 75. § (1) bekezdés)

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejleszt@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejleszt.es.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Ugyanez a probléma jelenik meg a hosszú ideje szociális otthoni életre szocializálódott **lakó** esetében is. A bentlakást nyújtó intézmények szakdolgozói, munkatársai jelenleg meghatározott protokoll szerint végzik munkájukat, támogatott lakhatásban kiszélesednek a kompetencia határaik, felelősségi köreik.

Elkötelezettség: a közös célok és a kliensek szolgálata iránti elkötelezettséget jelenti.

A folyamatban elsődleges az **intézményvezető elköteleződése**, hogy tovább tudja adni munkatársainak a bevezetésre kerülő ellátási forma előnyeit, így a munkatársi elköteleződés rövidebb időintervallum alatt alakulhat ki. A munkatársak a felülről jövő információt másképp fogadják, ha látják, hogy a vezetőjük elkötelezett, kiáll az ügy mellett, ezért elsődlegesen a vezetők felkészítése (a legfontosabb). Az elkötelezett vezető tudja meggyőzni a támogatott lakhatás szolgáltatás előnyeit nem ismerő, vagy abban kételkedő munkatársakat.

A **vezetői menedzsment**érzékenyítése is az első feladatok közötti, így az átalakuló/átalakító folyamatok tágabb vonalon indulhatnak.

Ahozzátartozók(**szülők, testvér, nagyszülő, gyermek, professzionális és természetes támogató környezet – szakemberek, hivatásos gondnokok**) **érzékenyítése** legalább olyan fontos, mint a dolgozóké és a lakóké. A szülők számára fontos, hogy megismerjék az új ellátási formát. Jó lenne eljutni odáig, hogy a hozzátartozókrészéről igényként merüljön fel, hogyszülője, gyermeke, testvére, házastársa, stb.(hozzátartozója) támogatott lakhatásban éljen.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Megvalósítható javaslatok részletes bemutatása

A támogatott lakhatás sikeres bevezetése és működtetése szükségessé teszi valamennyi vezető és munkatárs közreműködését és teljes elkötelezettségét.

A támogatott lakhatást igénybe vevő személyek közül sokaknak – különösen azoknak, akiknek még nem rendelkeznek baráti, munkahelyi, stb. kapcsolatokkal – a legfontosabb referenciaszemélyei a szolgáltatás munkatársai.

A támogatott lakhatásban az alábbi szakmai létszámok irányadóak:

Az esetvitelt és a kísérő támogatást biztosító munkatársat a támogatott lakhatás fenntartója biztosítja. Amennyiben a szolgáltatás személyi feltételeinek előírásai lehetővé teszik, **az esetvitelt és a kísérő támogatást az intézményvezető is elláthatja.**

Az intézmény vezetője minden igénybevevő számára kijelöli az esetvitelért felelős személyt (a továbbiakban: esetfelelős). Az esetfelelős az ellátást igénybevevő egyéni szolgáltatási tervében meghatározott célokért és tevékenységekért felelős. **Egy esetfelelőshöz egyszerre 12 ellátott tartozhat.**

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

A támogatott lakhatás tekintetében a fenntartónak a működés megkezdésének időpontjában, illetve az azt követő három hónapban az 1/2000 SZCSM rendelet szerinti személyi feltételekkel kell rendelkeznie, azaz

intézményvezető 1 fő

esetfelelős (amennyiben nem az intézményvezető látja el) 1 fő

kísérő támogatást biztosító munkatárs

(amennyiben nem az intézményvezető/esetfelelős látja el) 1 fő

Ezt követően a létszámfeltételeket a 14. számú melléklet szerint a szolgáltatás biztosításához szükséges óraszám/létszámnak az összes ellátottra számított összege határozza meg.

Ezen túlmenően a szakmai szolgáltatások nyújtására irányadók az alapszolgáltatásokra irányadó létszámfeltételek és képzési előírások amennyiben a komplex szükségletfelmérés szolgáltatásokat a fenntartó saját maga biztosítja.

A jogszabályban meghatározott személyi feltételeken fontos hogy olyan magas kvalitású szakemberek kerüljenek bevonásra a szolgáltatásnyújtásba, akik ténylegesen bíznak a fogyatékos személyek (az egyén) önszorgításra való képességében, kompetenciáik fejlődésében, pozitív kapcsolatok kialakításának, fenntartásának lehetőségében.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Hosszú távon csak azok a szakemberek fogják megfelelően képviselni a támogatott lakhatást igénybe vevő személyek érdekeit, akik kellőképpen motiváltak a feladatra.

A vezető akkor képes egy magasabb szintű újjászerveződésre, ha megfelelően autonóm és integrált, nyitott, ismeri saját belső erőforrásait és képes önreflexióra, azaz önmagát viszonylag semlegesen érzékeli és elemzi.

Elengedhetetlen, hogy intézetvezető a döntéseit adatokra alapozza, aktívan bekapcsolódjon a folyamatokba, valamint erőforrásként és segítőként álljon azon egyének mellett, akikkel együtt dolgozik.

Gondoskodnia kell arról, hogy a szolgáltatás minden munkatársa megértse a szolgáltatás küldetését, értékrendjét és céljait, hogy minden egyes segítő ismerje a maga egyéni szerepét, és igyekezzon hozzájárulni a közös erőfeszítéshez. Mindezekkel segíti a munkatársai elköteleződését.

A támogatott lakhatás szervezésénél elengedhetetlen a fejlődési irányok, az előrevivő célok meghatározása és megvalósításhoz szükséges stratégiák kidolgozása. Mindezek mellett a vezető feladata azon módszerek kidolgozása és alkalmazása, melyek megvalósítják a munkatársak bevonását.

Az intézetvezetőnek – a munkatársaival közösen - kell definiálni a szolgáltatásuk célját, küldetését, és meghatározni, hogy milyen értékek mentén szolgáltatnak, mi az, aminek betartását mindenkitől elvárják, illetve milyen irányelvekkel segítik a támogatott lakhatásban dolgozó egyéneket abban, hogy mily módon nyújtsák a szolgáltatásokat az igénybevevőinknek?

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

A fenntartó ezeket a kritériumokat a szakmai programjában fekteti le. Tekintettel a támogatott lakhatás szolgáltatás innovatív elemeire, nagyon fontos hogy a szakmai programban az újszerű elemek – különösen a támogatott lakhatás újszerű személyi feltételei, a lakhatástól elválasztott szolgáltatástervezés mozzanatai etc. – különös hangsúlyt kapjanak.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet szerint a szociális szolgáltató, intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell:

- A szolgáltatás célját, feladatát, így különösen a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,
- a más intézményekkel történő együttműködés módját,
- az ellátandó célcsoport jellemzőit,
- a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, bentlakásos intézmény esetén a gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát,
- az ellátás igénybevételének módját,
- a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját,
- az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

A szakmai programot a fenti tartalmi elemek változása esetén módosítani kell.

A Támogatott lakhatásban meghatározó jelentősége van, hogy a támogatott lakhatás alapértékei, a szolgáltatásnyújtás újszerű elemei hangsúlyt kapjanak és visszatükröződjenek az alábbi dokumentumokban:

- Szakmai program
- Megállapodás tervezet az igénybevevőkkel/ törvényes képviselőkkel
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend tervezet (ezt a támogatott lakhatásban az intézmény a lakókkal közösen hagyja jóvá, és eltér a klasszikus intézményi házirendtől)
- Munkaköri leírás minták: a jó munkaköri leírás az alábbiakat tartalmazza:
  - ✓ *A munkakör megnevezését*
  - ✓ *A munkakör megegyezik-e a munkaszerződésben, kinevezési okmányban levő munkakörrel*
  - ✓ *A munkaköri leírás aláírásának dátuma megegyezik-e a kinevezés időpontjával*
  - ✓ *A munkaköri leírás tartalma megegyezik-e az SZMSZ-ben szabályozottakkal*
  - ✓ *A munkahely pontos megnevezését*
  - ✓ *A munkáltatói jogkör gyakorlójának megnevezése*
  - ✓ *A munkavégzés pontos helyét*
  - ✓ *Munkaidő meghatározását*
  - ✓ *A munkakör betöltési követelményeit, iskolai végzettséget*
  - ✓
  - ✓

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- ✓ *A munkakör betöltésének egyéb feltételeit, tanfolyamok, speciális ismeretek, vizsgák, különböző vizsgálatokat, (pl. szakvizsga, számítógépes ismeretek, stb.)*
- ✓ *Tapasztalatok, kompetenciák: tartalmazza-e azokat, amelyek nélkül a munkakör nem tölthető be, (pl. vezetői készség, szakmai tapasztalat, vezetői tapasztalat, illetve gyakorlati idő, stb.)*
- ✓ *A munkakör célját, funkcióját*
- ✓ *A munkakör helyét a szervezetben/intézményen belül, szervezeti hovatartozást, a szervezeti egység megnevezését*
- ✓ *Közvetlen felettes munkakör meghatározását*
- ✓ *Alárendelt munkakör/ök megnevezését*
- ✓ *Helyettesítést*
- ✓ *A munkakörben meghatározott feladatok felsorolását*
- ✓ *Hatás- és jogkörök meghatározását*
- ✓ *Felelőségeket, a munkakörhöz tartozó elvárásokat, jogokat és kötelezettségeket*
- ✓ *Információs kapcsolatokat*
- ✓ *Munkakörhöz rendelt eszközöket: mindazokat az eszközöket fel kell sorolni, amelyek jellegzetességük, fontosságuk, értékük, használatuk miatti felelősség következtében különleges jelentőséggel bírnak.*
- ✓ *Munka - és védőruha ellátást*
- ✓ *A TAJ alapú elektronikus nyilvántartás adatszolgáltatóinak (e-képviselő, adatszolgáltató munkatárs) kötelezettsége, felelősségi köre, mulasztás jogkövetkezménye.*

a. Egyéb, speciális szabályt

(Forrás: NRSZH szakmai ellenőrzési szempontsorok, nrszh.kormany.hu)

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Támogatott lakhatás szolgáltatáshoz kapcsolódó intézményi dokumentációk

MINDEN TÁMOGATOTT LAKHATÁSNAK RENDELKEZNI KELL:

1. MŰKÖDÉSI ENGEDÉLLYEL
2. ALAPÍTÓ OKIRATTAL (ha a szociális szolgáltató költségvetési szerv)
3. SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATTAL
4. SZAKMAI PROGRAMMAL
5. A FOGLALKOZTATOTTAK MUNKAKÖRI LEÍRÁSÁVAL
6. HÁZIRENDDDEL

amelyet az egyéni szükségletek és igények figyelembevétele mellett a lakókkal közösen alakít ki,
és amelyben meg kell határozni:

- az együttélés szabályait,
- a háztartással kapcsolatos feladatok megosztását
- a konfliktuskezelés módját, eredménytelensége esetére az azokról való döntés eljárását
- az ellátást igénybevevő jogainak sérelme esetén alkalmazandó jelzőrendszer szabályait

[A házirend folyamatosan változik a lakóösszetétellel együtt, ezért az engedélyezési eljárás során csak egy „nulladik típusú” tervezet nyújtható be!]

7. a szolgáltatás körében okozott kár megtérítésére vonatkozó érvényes FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSSEL

+ **A FENTIEKEN TÚL EGYÉB SZABÁLYZATOK A TL TÍPUSÁNAK MEGFELELŐEN:**

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

**Ha a lakhatási szolgáltatást
ötven (50) fő elhelyezésére
szolgáló lakások, épületek
együttesében biztosítják
(„lakócentrum” esetén)**

1. SZÁMVITELI
SZABÁLYZAT
2. PÉNZKEZELÉSI
SZABÁLYZAT
3. ANYAGGAZDÁLKO
DÁSI, LELTÁR ÉS
SELEJTEZÉSI
SZABÁLYZAT
4. VAGYONVÉDELMI
SZABÁLYZAT
5. MUNKAVÉDELMI
SZABÁLYZAT
6. TŰZVÉDELMI
SZABÁLYZAT
7. GÉPJÁRMŰ
HASZNÁLATI
SZABÁLYZAT

**Ha lakhatási
szolgáltatást legfeljebb hat (6)
fő számára kialakított lakásban
vagy házban biztosítják
(„lakás” esetében)**

1. IRATKEZELÉSI
SZABÁLYZAT
2. SZÁMVITELI
SZABÁLYZAT
3. PÉNZKEZELÉSI
SZABÁLYZAT
4. ANYAGGAZDÁLKO
DÁSI, LELTÁR ÉS
SELEJTEZÉSI
SZABÁLYZAT
5. VAGYONVÉDELMI
SZABÁLYZAT
6. MUNKAVÉDELMI
SZABÁLYZAT
7. TŰZVÉDELMI
SZABÁLYZAT
8. GÉPJÁRMŰ
HASZNÁLATI
SZABÁLYZAT

**Ha lakhatási szolgáltatást hét-
tizenkét (7-12) fő számára
kialakított lakásban vagy
házban nyújtják („lakóotthon”
esetében)**

1. IRATKEZELÉSI
SZABÁLYZAT
2. SZÁMVITELI
SZABÁLYZAT
3. PÉNZKEZELÉSI
SZABÁLYZAT
4. ANYAGGAZDÁLKO
DÁSI, LELTÁR ÉS
SELEJTEZÉSI
SZABÁLYZAT
5. VAGYONVÉDELMI
SZABÁLYZAT
6. MUNKAVÉDELMI
SZABÁLYZAT
7. TŰZVÉDELMI
SZABÁLYZAT
8. GÉPJÁRMŰ
HASZNÁLATI
SZABÁLYZAT

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

(Jogszábeli háttér: 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeleta személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 5. § - 5/D§)

Tisztázandó, hogyan változik a szakmai munka, melyek a változáshoz tartozó kompetencia igények, milyen változások érintik a munkaköröket, hogyan tölthetők be a munkakörök.

Jól meg kell szervezni az intézmények menedzsmentjét és szakembereit a kiváltásra való felkészülésben és annak megvalósításában.

A megfelelő minőségű segítő tevékenység biztosítása érdekében különösen nagy hangsúlyt kell fektetni **munkatársak kiválasztására** és betanítására.

„A szociális szféra segítő szakmáinak alacsony társadalmi státusa, valamint a lakhatást nyújtó szolgáltatásokban végzett munka kevésbé vonzó keretfeltételei (előnytelen munkaidő-beosztás, viszonylag alacsony bérek, stb.) jelentős mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a valamilyen támogatással kísért lakóformában dolgozó munkatársak általános képzettségi szintje csak igen lassú ütemben emelkedik.”

Az esetfelelősök, kísérő támogatást biztosító munkatársak alkalmasságának megállapításakor a formális szakképesítés csak az egy a számos figyelembe veendő tényező – szándék, akarat, tudás, felkészültség, gyakorlat, tapasztalat - közül.

A támogatott lakhatást igénybe vevő személyek is igen különböző szerepelvárásokat támasztanak az ott dolgozó munkatársakkal szemben.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS
SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Annak érdekében, hogy kompetens kísérésben és támogatásban részesíthessenek diszkriminációnak számtalanszor kitett, akadályozott embereket - a munkatársaknak a lehető legkiegyensúlyozottabb és legstabilabb személyiséggel kell rendelkezniük, és megbízhatóságot, stabilitást kell sugározniuk.

A munkavállalásra készülés során célszerű, ha az egyén maga is felméri, hogy saját személyes terveibe miként illeszkedik a feladat, rendelkezik-e megfelelő kompetenciával, képes, alkalmasak-e a támogatott lakhatás megkívánta komplex, támogató jellegű munkára.

Elkötelezett és kompetens munkatársak nélkül igen nehezen képzelhető el a támogatott lakhatásban a felhasználók szükségleteihez igazodó szolgáltatás.

A felkészültség azoknak a szakmai kompetenciáknak az összességét jelenti, amelyek lehetővé teszik, hogy az egyén szakszerűen végezze munkáját.

A **munkatársak** elégtelen **felkészítése** bizonytalanságot okoz az adott feladatkörhöz tartozó elvárások, teendők, vonatkozásában, illetve a szakmaiszerepek tisztázatlanok maradnak.

A támogatott lakhatás szolgáltatás akkor alakul a felhasználók érdekeinek megfelelően, ha nem csak a szakembereknek, hanem **valamennyi, a szolgáltatás által közvetlenül érintett csoport tagjainak** (pl: az igénybe vevőknek, a munkatársaknak, a hozzátartozóknak, gondnokoknak, stb.) biztosítja a fenntartó a **folyamatos továbbképzés** lehetőségét.

Kívánatos lenne az esetfelelősök, illetve a kísérő támogatást biztosító munkatársak számára szervezett fejleszthető, nyitott feltételrendszerű, akkreditált, képzettséget adó képző /továbbképző rendszer.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejleszt@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejleszt.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Az élményrészvételi módszertani felkészülést követhetné az **elméleti ismeretanyag beépítése a napi munkába**, majd a szakmai tevékenység **szupervíziója**.

A továbbképzések tartalmaival szemben támasztott követelményeket a lehető legigényesebben kell megfogalmazni. A támogatással kísért lakóformákban dolgozó munkatársaknak rendszeres időközönként lehetőséget kell kapniuk – többek között – arra, hogy a továbbképzések keretében:

- megismerjék a szükséglet- és fejlődésorientált segítő munka jelentőségét
- megismerjék saját beállítódásukat
- feltárják szakmai szerepeiket
- meghatározzák kompetenciákat
- megújítsák, bővítsék gyógypedagógiai, pedagógiai, pszichológiai, ápolástani, jogi, stb ismereteiket
- megismerkedjenek a rendelkezésre álló módszertani ajánlásokkal
- a munkatársak beszéljék meg egymással a tapasztalataikat
- együttműködés növelése a támogatott lakhatás szolgáltatással kapcsolatban álló csoportokkal

Annak megítélésében, hogy egy adott továbbképzés mennyire mondható „sikeresnek”, a tapasztalatok szerint nem csak a képzési tartalmak minősége és feldolgozása játszik szerepet, hanem mindenekelőtt az, hogy hogyan, milyen körülmények között sikerül a megtanultakat a mindennapos szakmai gyakorlatba átültetni.

A támogatott lakhatást nyújtó szolgáltatásokban végzett munka minden ott dolgozótól speciális, széles körű és magas szintű képesítéseket igényel.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

A felkészítő program biztosításához ki kell dolgozni mind az esetfelelős, mind a kísérő támogató munkakört betöltők számára az **alap és kiegészítő modulok tananyagait**, figyelembe véve a már létező képzések tartalmát is. Elengedhetetlen az írott tananyagot mindenki kézhez kapja.

A támogatott lakhatásban munkát vállaló(átkerülő) szakemberek számára kötelezővé kell tenni a megfelelő felkészítő programok elvégzését és a fenntartó által meghatározott kompetenciakövetelmények betartását. (Az alkalmazás további feltétele a fenntartó által kimunkálásra kerülő kompetenciakövetelmények teljesítése.)

A **munkatársakat** érdekeltté kell tenni a célok elérésében - sok esetben maguknak a céloknak a meghatározásában is - és segíteni kell őket a célok elérésében. Megfelelő önálló jogkörökkel is segíthető a minőségi önálló munkavégzés. Fontos folyamatosan megismerni a munkatársak véleményét és ötleteit, vizsgálni és mérni kell a dolgozói elégedettséget.

A támogatott lakhatás valamennyi munkatársának ismernie kell a szervezet küldetését, értékeit, célkitűzéseit és módszertanát. Továbbá a szervezet egészének széleskörű irányítását hangsúlyosabbá kell tenni, s ily módon az információ eljut az alsóbb szintekre, hogy segítse az egyének szerepének definiálását.

A céllal azonosuló munkatársak nem csupán ismerik a szerepüket, hanem odaadóan fel is vállalják azt, és a szolgáltatás és önmaguk kölcsönös hasznára munkálkodnak. Ez az odaadás egyet jelent az elkötelezettséggel.

Az elkötelezettséget nem lehet senkire ráerőltetni; az erre irányuló erőfeszítések a legjobb esetben is csak engedelmességet fognak eredményezni. Semmi más nem lehet tenni, mint hogy olyan környezetet teremtünk, amely kedvez az elkötelezettség erősödésének.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A támogatott lakhatás munkatársainak rendelkezniük kell a feladatuk végzéséhez szükséges képességekkel, készségekkel és tudással. Ezen felül rendelkezniük kell a szolgáltatástól kapott forrásokkal is.

A vezető – folyamatos információnyújtással - tegye világossá az elvárásokat és a határokat.

A támogatott lakhatás keretében folyó életviteli támogatás feladatait figyelembe véve speciális képzési modulokat kell képezni a felkészítés során a **dolgozók**, potenciális esetfelelősök körében (akik ma még ápoló – gondozó, mentálhigiénés-, pedagógus munkatársak)

- életviteli támogatás
- egészségügyi ismeretek/állapotváltozások követése
- praktikus élethelyzeti kezelés
- önszorgató/fejlesztő csoportok kialakítása
- sürgősségi helyzetek kezelése
- együttműködő készség fejlesztése, gyakorlata
- esetmegbeszélés gyakorlata

A támogatott lakhatás munkatársainak **jártasságot** kell szerezniük, a konfliktus-kezelésben és döntéshozatalban. Ismeretet kell szerezniük – egy-egy házban, lakásban – az együttélési normák meghatározását, az együtt élők közösségének kialakítását, fejlesztését segítő.

Az egyéni tanulás mellett egy-egy téma feldolgozásának hasznos eszköze – a szakmai műhelyeken, fórumokon, külső előadók segítségével történő csoportos feldolgozás is.

A kísérő támogatók felkészítésének nagyon fontos eleme a terepmunka megtanulása az önállósodási törekvések elfogadása támogatása. A

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

személyiségfejlesztés és érzékenyítés szintén elengedhetetlenül fontos az „intézményfüggőség” halványítására, megszüntetésére. A *segítő, támogató* dolgozó, ahhoz hogy ezt megtanulja, nagyon komoly önismerettel kell rendelkeznie, ezeket tréningen kell erősítenie, tehát **önismereti tréningek tartása kikerülhetetlen!**

A támogatott lakhatást igénybe vevő személyekkel dolgozó munkatársaknak lehetőséget kell kapniuk a csoportos, adott esetben egyéni szupervízióra is.

Azon szakemberek, akik értelmileg akadályozott emberekkel foglalkoznak, elemezniük kell, melyek azok a konkrét helyzetek, amelyekben ő maga is akadályoztatva érzi magát, melyekben érzékelik őt mások valami által akadályoztatva, illetve melyekben akadályozzák őt mások valaminek az elérésében.

Az érzés, hogy nem képes a saját és mások elvárásainak megfelelni, hogy nem képes bizonyos problémákat megoldani félelmet, elbizonytalanodást és idegenség-érzetet vált ki.

Segítő foglalkozású szakemberek személyisége karbantartásának egyik lehetséges módja a szupervízió. A szupervízió – mely mindig a szakmai személyiséggel dolgozik - nem problémamegoldó módszer, nem útmutatás, nem tartalmaz konkrét szakmai tanácsadást, értékelést, véleményezést.

A szupervízióban részt vevő egyén önreflexiója révén a folyamatban saját maga válik képessé, hogy személyes fejlődését és szakmai hozzáértését kibontakoztassa. A szakmai személyiség erősítése, az önreflexió fejlődése védelmet nyújt. A feloldatlan feszültségek hordozása kiegészhez vezet.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejleszt@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejleszt.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS
SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

A másik témakörünk a **szolgáltatást, ellátást igénybe vevők felkészítése:**

A munkatársakat a lakók képzésére, készségfejlesztésére is jól fel kell készíteni, amelyhez bizalom, pozitív szemlélet, kommunikációs készségek, rugalmasság, motivációs fogások, módszertani ismeretek, gyógypedagógiai alapok is szükségesek. Nem mindenki rendelkezik elegendő tudással ehhez, nem koncepciózus a felkészülésük, bizonytalanok. A lakók és a dolgozók felkészítése közös képzési folyamat keretében is történjen, annak érdekében, hogy a dolgozók megismerjék mit és hogyan tanulnak a lakók, hogy ezt a folyamatot tudják a hétköznapi életben folytatni, illetve megerősíteni.

Az egyéni érintő változásokra időt kell biztosítani, az ápoló-gondozó ellátásból a támogatásba történő átmenet – változásokkal járó – hosszú folyamat, mely számára időt kell biztosítani, és a megfelelő viselkedéses válaszokra fel kell készíteni a szolgáltatást igénybe vevő személyeket és segítőiket egyaránt.

Az önálló élet egyik alapvető kulturtechnikái közé tartozik, a praktikus ismeretek szintjén, képzések szervezése. Ezeken a felkészítéseken az alábbiakban kellene megfelelő, elegendő jártasságot szerezni, ahhoz, hogy kellő biztonsággal tudjon nekivágni az önálló életének.

A szolgáltatást igénybe vevők felkészítése:

Valós környezetben, folyamatosan, gyakorlatorientáltan.

Témakörei:

- Életpraktikus ismeretek
- Kommunikáció
- Együttélési szabályok
- Kapcsolatépítés, kapcsolattartás
- Hivatalos ügyek intézése

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgálatfejleszt@reformatus.hu

Honlap: www.szolgálatfejleszt.es.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- Önellátási technikák, személyi higiéné
- Háztartási ismeretek
- pénzkezelés
- Egészséges életvitel, káros szenvedélyek
- Balesetek megelőzése, stb.

A vezetés és a munkatársak részvétele és teljes elkötelezettsége és felkészültsége a támogatott lakhatás sikeres megvalósításának alapfeltétele.

A munkatársak pozitív irányú beállítódása gyakorolja a legnagyobb hatást a támogatott lakhatás szolgáltatásait igénybe vevő akadályozott személyek fejlődésére. A szociális környezet reális, pozitív, optimista elvárásai, illetve az egyénről kialakított fejlődésorientált kép kedvező hatással van az ember fejlődésére, életminőségére.

A támogatott lakhatásban elsősorban azon munkatársak lehetnek alkalmasak a segítői munkára, akik ténylegesen bíznak a szolgáltatást igénybe vevő személyek önsegítésre való képességében, fejlődésében és azt megfelelően közvetítik az érintettek felé.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

MELLÉKLET

Dilemmák a mindennapokban:

A támogatott lakhatásban dolgozó – mentorálásban részt nem vett - esetfelelősök, kísérő támogatást biztosító munkatársak problémafelvetései három téma köré csoportosíthatóak:

Képzés, szakképzés:

- A szakmai munkát nehezíti, hogy az oktatásból kikerülő, pályakezdő segítők nem rendelkeznek az új szolgáltatással kapcsolatos ismeretekkel, tapasztalattal, és nincs mód a szemléletformálást, a feladatellátáshoz szükséges elméleti ismeretek megszerzését segítő képzéseken, továbbképzéseken való részvételre.
- A támogatott lakhatás szolgáltatásban dolgozó munkatársaknak nincs lehetőségük a komplex szükségletfelmérés készítéséhez szükséges ismeretek megszerzésére, pedig – pl: a felülvizsgálatoknál - a szolgáltatást igénybe vevő személlyel kapcsolatos „hosszmetszeti képet” ismerve, még realisabb lenne a szükségletek meghatározása, a változások megfogalmazása.
- Gyakorlat, valamint célirányos szakmai ismeretek, a konkrétan megfogalmazott kompetenciák hiányában gyakran érzik bizonytalannak magukat a segítők a munkájukban, a döntéseik

---

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- meghozatalában. A bizonytalansághoz félelem is társul: „ártok”, hibázom, elmarasztalható vagyok, stb.?????

- A fentiekhez kapcsolódó kérdések:
  - A szakmai munkám mennyire felel meg az új szolgáltatásnak?
  - Megfelelő-e minden esetben a kommunikációm?
  - Rendelkezem-e elégséges ismerettel, technikával, tapasztalattal a kliensek őszintétlenségének, motivátlanságának kezeléséhez?
  - Konfliktuskezeléssel kapcsolatos elméleti gyakorlati ismeret bővítésére milyen módon tehetek szert?
  - Időben észlelem-e a verbálisan nem jelzett testi-lelki tüneteket
  - Képes vagyok-e azt a lelki támaszt adni, amire szüksége lenne a kliensnek?
  - Mennyire adekvátak, helyesek az akut helyzetben hozott gyors döntéseim?
  - Egy-egy azonnali beavatkozást igénylő egészségügyi problémánál (pl: epilepsziás roham, eszméletvesztés, extrém vércukor érték okozta rosszullet észlelése, stb.) „nem ártva” beavatkozni, intézkedni?
  - Lesz-e a napi munkámat segítő szakképzés, továbbképzés?

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejleszt@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejleszt.es.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Kompetencia

- Nincsenek protokollok, nem egyértelműen körülhatároltak az egyes munkakörhöz kapcsolódó szolgáltatási tartalmak, tevékenységek, résztevékenységek
- Nincs behatárolva, hogy az esetfelelős, kísérő támogatást biztosító munkatárs, miben, mennyire lehet önálló, meddig tart a kompetenciája.
- A komplex szükségletfelmérő lap fogalmi sem kellően kibontottak, részletezettek, mindez nehezíti a szolgáltatási terv elkészítését, a segítői munkát.
- Pályakezdőként, vagy a szolgáltatás új munkatársaként különösen hiányzik a jó gyakorlatok, az alkalmazható technikák, módszerek elméleti, gyakorlati elsajátításának, a jó gyakorlatok megismerésének lehetősége.
-
-
- Az esetfelelősök tapasztalatai szerint a gyakorlatban - 12 személy vonatkozásában –van idő, (igény is) a kísérő támogatásra, a kliens életvitelének segítésére, a mindennapok közös megélésére. Mindezt az osztott munkakör tenné lehetővé.

Felelősség:

- A támogatott lakhatás szolgáltatást igénybe vevő személy önállósodásának, önállóságának elfogadását, segítését nehezíti a szakdolgozó saját tisztázatlan felelőssége és az ebből adódó szorongása.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- Különösen a súlyosabban akadályozott felnőttek esetében nehezen kezelhető kettősséget okoz gondot a napi munkában:

eredmény: egyre nagyobb önállóság

Az önállóság a korábbinál nagyobb veszélyhelyzeteket teremthet (önállóan közlekedik: balesetet szenved, leesik a kerékpárról, stb.).

félelmem: mindezért az intézetvezető, az esetfelelős, a kísérő támogatást biztosító munkatárs vonható felelősségre?? Meddig felel önmagáért a kliens??

Különösen akkor nagy a bizonytalanság, ha a komplex szükségletfelmérésben nem fogalmazódik meg a felügyelet szükségessége, vagy, ha napi 8 óra felügyeleti szükségletet írnak le: mettől-meddig tart a nyolc óra, stb.....??

- A segítő nem észleli a kliens suicid szándékát, vagy nincs jelen, az öngyilkossági kísérlet idején. Hol kezdődik, meddig tart a felelőssége ???
- Az elkötelezett segítő is állandóan szorong, hogy elveszti a munkáját, ha a szolgáltatást igénybe vevő személlyel „történik valami” (pl: egyedül van a szobájában és balesetet szenved, öngyilkos lesz, stb.)

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztas@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztas.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE